

na svitlo prišel. Ravno ta gospod so tudi mene s svojim lepim izgledam k sadjoreji spodbodli, in iz Njih bukvic sim se jo večidel naučil.

Zató Jim bodem hvalo prepeval, dokler živim. Bog Jih ohrani še veliko, veliko lét pri zdravji in dobri moči, de bi še veliko za nebésko kraljéstvo in izobraženje svetá storili!

Peter Musy.

Spet nekaj za hišne gospodinje.

Kmetice iz Nasavskiga na Nemškim nosijo takó debele jajca v mesta na somenj, de so vse druge jajca le jajčiki proti njim. Eno takó jajce tehta okoli 10 lotov in vsako ima večidel po dva rumenjaka. Zató jih pa tudi po viši ceni od družih prodajo. Kaj neki te kmetice delajo, de jim kokoši take jajca ležejo? — Poleti in jeseni berejo práv pridno po gojzdi gobe (samo štrupenih ne), jih posušé, ter jih v štupo stolčejo, ktero potem skozi celo leto v piskru na kakim suhim kraji shranijo. Ravno takó tudi storé z želodam. Pšeničnih otrobov potem z četertinko imenovane gobove in ravno toliko želodove štupe z vodó zmešajo in terdo testó napravijo, iz kteriga kroglice (kuglice) grahove debelosti delajo in jih kokošim vsaki dan jesti dajo.

Centralblatt d. landw. Vereins in Baiern.

Slovenske besede.

(Nadalje.)

R. Práv plemenito je biti iskren domorodec in svoji domovini vsega dobrega želeti!

J. Samo dobro želeti je še premalo. S samimi dobrimi željami se noben grad ne sozida, nobeno polje ne obdela — pa tudi noben narod se ne izobrazí in ne osreči. Tú se je treba dela lotiti in ga naprej gnati, si perzadevati, da se domorodec sam čedalje bolj izobrazí, potem pa svoje rojake podučuje v dobrih in koristnih rečeh; tu veljá se truditi neprenehoma v besedi in djanji. Pravijo: otrokam da ljubi Bog srečo v spanji — odrasčeni se morajo pa truditi za njo. Tú se pravi: Te jedro mika, zgrizi lupino. Zlahtne želje so lepó dišeč cvet, zlahtne dela pa sladek sad. Lep je cvet, boljši še sam sad. Kjer drevesca ne cvetó, tam se ni nadjati sadja; še cvet je zastonj, če sadja ne obrodi. Čemu dobre želje, ko bi dobreh dél ne bilo? Tukaj veljá beseda: Misli zlahtno, delaj plemenito!

R. Da meni verjamete, jaz svoji domovini vsega dobrega želim, takó iskreno ko vsaki domorodec, — pa kaj moreš nas jeden vsemu narodu koristiti? Nič, ali saj takó malo, da ni vredno govora. — To more le samo naša gospóda, viši oblasti in naši duhovski in deželski starešini.

J. Vém, kaj hočeš reči. Resnično je, da se izreči ne da, koliko dobrega sprimejo dežele in narodi po skerbni in dobromislečih oblastnikih, po duhovskih in deželskih starešinih, ki po očetovo ravnajo s temi, kateri so jim povereni. Dragi moj Radislav! Nič ni na svetu takó zlahtnega, kakor slavni oblastniki in starešini (Behörden), ki se za srečo ljudstva in domovine trudijo. Ako bi jih vendar s čem primeriti hotel, bi rekel, oni so božja roka, ki narode in dežele vlada in jih k sreči vozi. Zató se pri vsakih litanijah moli: „O Bog! razsvetli in poterdi v vsim dobrim duhovske in deželske oblastnike in vlasti, da nas bodo na vse to napeljevali, kar zamore k tvoji božji časti, k našemu

zveličanju in k miru in sreči celega kersanstva pripomoči.“ — Pa vsega samí ne morejo dognati, težka butara na njih ramah sloni; blagomisleči domorodci jih morajo podpirati, in srečo domovine podpomagovati. —

R. Kakó bi pa mogel nas jeden srečo domovine podpomagati?

J. Vsak mora biti domorodec in srečo domovine podpirati, ako si perzadeva, da je pošten, delaven, skerblijiv in dobro izučen v opravih svojega stanú; po tem, da, ako more, tudi svoje rojake k temu napeljuje. Ako bi vsak to storil, v kratkim bi bila cela dežela polna samih poštenih, delavnih, skerblijivih in prebrisanih, dobro podučenih ljudi, — več bi bilo po tem tudi premožnih, zadovoljnih deželanov — vsa domovina bi srečnejši prihajala. Akoravno pa vsaki zamore h temu kaj doprinesti, da se narod izobrazí in domovina osreči, naj več in naj ložeji je to za naše izobražene domorodce.

R. Kaj bi pa bilo dobro, da bi izobraženi domorodci za narod in domovino storili?

J. Tri stvari, prvič: da bi domorodci pri vsaki priložnosti se nosili, kakor pravi koreniti Slovenci; drugič: da bi si prizadevali prosto ljudstvo izobraziti, kolikor je za njihov stan potreba; tretjič: da bi, kar morejo, učilnice (šole) podpirali.

R. Kakó se pa nosi pravi koreniti Slovenec?

J. Na tenjko ti tega še povedati ne znam. On pač pri vsaki priložnosti skaže, da mu je vse milo in drago, kar je slovenskega.

R. Kaj pa naj storim gledé tega?

J. Ali se s Slovenci pogovarjaš, ali kake-mu Slovincu kak list pišeš, ali na Slovenskim kak napis kamor bodi napraviš, svoj materni jezik govori. To vsi narodi delajo, vsak v svojem maternim jeziku govori in piše. Bolj ko je narod izobražen, bolj spoštuje svoj materni jezik. Lepšega ni, kakor slišati slovensko gospódo po slovensko govoriti. Ako bi vedili naši gospodje, gospé in gospodične, kakó se jim slovenska beseda lepo prilíči, bi se pri vsaki priložnosti po slovensko pogovarjali. — Ako kaj bereš, naj bode kar hoče, vselej pazi, kaj bi bilo za naš narod koristnega. Naj ti bo nar bolj imenitno kar prid tvoje domačije zadene. Vse švajcarske puntarije, španske mešarije in vsi škodljivi prepíri zavoljo vere niso vredni, de bi jih brali. — Rad beri od slavyjanskih stvari; beri rad naše Novice, pa tudi še kake druge slavyjanske Novine. Izobražen človek mora več znati, več vediti, in dalej viditi, kakor prost kmet, kateri samó naše Novice bere. Se najde sicer novín zadosti v drugih jezikih, pa te nikoli niso za nas takó zanimive (interessant), kakor slavyjanske. Slavyjanske so posebno za nas zložene, v njih najdeš kakor v jeden venec spleteno naj lepši cvetje iz vsih slavyjanskih strani. — Svojo literaturo moramo mi podpirati; ako bi hotli čakati, da bodo kaki ptuji ljudje prišli naših bukv kupovat in našo slovstvo podpirat, bi lahko mogli doslej čakati, da bi angelj k sodnemu dnevnu trobil.

(Dalje sledí.)

Obertništvo.

Naši rojaki se tudi po ptujim dobro obnašajo. Na Dunaji živí gosp. Franc Sajkota, fabrikant mašnih oblačil (paramentov), ki ne prodá samó na Dunaji veliko blagá, ampak ga tudi na Parsko, Prajsovsko in clo

na Rusovsko pošilja. Kupci njegovo blagó práv zlo hvallijo, posebno zató, kér so v njegovi fabriki izdelani paramenti posebno stanovitne farbe; nej bo zlató in srebró pravo ali pa le takó imenovano lijonsko, njegovo blagó daljši lepóto ohrani od družih enacih izdelkov. On je namreč naredbo znašel, pozlačeno in posrebernjeno blagó, obrobce (porte) i. t. d. takó izdelati, da dolgo dolgo svoje lepote ne zgubé. Razun tega je njegovo blagó tudi práv po ceni. Mašni plajš iz na pol židaniga tomoška ali pa iz volnénega zameta velja 10 gold. in pol; levitni plajš s 3 čopmi in ovezo vred 18 gold.; velki plajš za večernice i. t. d. (Vespermantel) 20 gold.; celo nebó s 4 nosili vred 65 gold.; bandero manjši sorte z nosilam in križem 24 gold. i. t. d. Se vé, da je cena razločna po lepóti blagá; takó postavim je cena mašniga plajša od 10 do 300 goldinarjev. Razun imenovaniga blagá se pri gosp. Sajkotu, ki ima svojo štacuno na Šenpetrovim tergu (St. Petersplatz Nr. 575), tudi dobí bronasto in sreberno orodje vsake sorte za cerkovne opravila.

Zhebelfka kupzhija in snajdba mravljinze pregnati.

Popoldan poletniga zhaša pridem s deshizo v rokah h fvojim zhebelfam; tukaj pod kofhatim drevesam per misí najdem vešniga shupana s fvojima hlapzama; na misí stoji verz h koritnjaka (Steinbier), v rokah pa vsak fvoj kof kruha obrazha. No, dober dan gospod! rezhe shupan.

Jes. Bog daj.

Shup. Ajda dobro kashe; fterdí nam dajte, da jo bomo na kruh masali.

Jes. Ako mi zhbele kupite, sakaj ne.

Shup. Denarjev nimam, ali firka Vam dam. Deshizo na ftran postavfhi, rezhem: She velja, 33 korit imam. Pervo korito bošta hlapza imela, da bošta pomagala firek fhteti; sa drugo bošte dali eno serno, sa tretje 2, sa zheterto 4, sa peto 8, sa fhešto 16, in po ti meri naprej. Ali Vam je práv?

Shupan roko podá in rezhi: mosh befeda. — Mati! perneš eno merizo firka, in pa fhe en verz h koritnjaka.

Sazhnemo fhteti, fhtejemo in fhtejemo, per ofemnajftim koritu she firka permanjkuje, kreda namešto firka na miso pride; ali poprafka fe shupan sa ufhefmi; ko je flednje korito 2147483648 sern sneflo. — 220640 sern na en birgel (Vierling) vsetih, je sneflo okoli 9185 berglov.

Nejevoljen shupan, ki ni poprej pomišlil, da bi samogel pri tem pofhtejanji takó zhudo velik snefek sern na dan priti, vershe na miso 2 krishovza sa moje kredanje, in drugi pogovor prizhné, rekozh: Mravljinzi fo per fterdi.

Nefrezhni merzheshi! jes vam jo bom she sapél; popadem desho, f kreda potegnem paf okoli deshe, in rezhem: krish krash! krish krash! Pomagalo je; mravljinzi ne gredó zhres paf.

Poln saupanja na ta krish krash vftanem, grem h mladimu drevesu, ki je bilo polno mravljinzov, in naredim okrog debela f kreda 2 perfta fhiroka paf. Na zelo zhebelfko kupzhijo posabimo, vidijozh, da mravljinzi zhes kreda ne grejo, in da ti, ki fo na drevesu bili, rajfhi doli poskakajo, kakor pa, da bi zhres to belo ftrasho fhli.

Zhebelfarji toshijo, kakó teshko da je fterd pred mravljinzi ubraniti. Storíte takó in ubranili jih bošte. (?) In ako bi ti per všim tem fhe vender kaki mravljinzi fterd salesovali; fo taki mravljinzi kerfhzhzeni mravljinzi, tem ne bo kreda, ampak le kljuzhavniza pomagala.

Podklófhterzhan.

Urno, kaj je noviga?

(Cesarski nadvojvodiči, Franc, Ferdinand in Karl) sinovi Nadvojvoda Franca in brata našiga presvitliga Cesarja, so na svojim popotvanji 30. dan Kimoveca tudi Ljubljano obiskali, drugo jutro pa v Marburg se naprej podali.

(Nov hlapón na Dunajski železni cesti), ki je dobil imé v čast Krajnske dežele, se imenuje „Weixelburg“ „Višnja Gora“. Častiti c. k. kameralni komisar v Bruku gosp. H. Kos, so nam zopet to novico oznanili in obljubili, večkrat kaj taciga pisati.

(Zavarvanje živine.) V Terstu se je nova družba začela, pri kateri se zamore živina zavarovati, in ktera škodo pocerkanih živinčet povrača. Imé te družbe je: assicurazione generale austro-italicha. Po vsih cesarskih deželah so opravniki postavljeni, ki pristopnike zapisujejo, plačila prejmljejo i. t. d. Koliko gré letniga plačila za zavarvanje ene glave odrajtati, se zvé za krajnsko deželo v Ljubljani pri gosp. Jožefu Zevniku, v Gradišu Nr. 32.

Bazen ali právlica.

Muha in krop.

Enkrát je hotla ena muha
Le zvedit', kaj se v kotli kuha;
S to miseljo od bližnih d'ri
Tje h kotlu gor' na kraj zleti,
Pa kaj! k' svitlobe je premalo,
Da b' bolj na tanjk' se vidit' dalo!
Stermi se ozira dol' in tje,
Po sil', kaj not je, zvedit' će:
„Al' so morbit' ocvert' drobljanci,
„Al' pa prav drobno kuhan' žganci;
„Al' pa b' znal biti tud' trijet.
„Oh s eukricam prav gost' povet;
„Ja dobriga zna bit' vse sorte,
„Ne mara, da clo kej od torte;
„Ne kuha se gotov' zastoja
„Ter duha ima nar boljš'ga von.
„E kaj! če tudi glava m' počí!“
Per tej besedi notri skoči.
„As, as! oh krop! zdaj zajeci!“
Ko blisk na drugo stran zleti.
„Presneto sim si nos opekla!“
Je po oddihu večkrat rekla.
„Za tiste, k' dolg imajo nos,
„Je v kotlu tem nauka en kos.“
To z drugim se besedam reče:
„Vedljivost derzna se opeče.“ —r.

Vganjka.

Píše kadar mertev je,
Kadar živ pa nikdar ne.

Današnjemu listu je perložen list Nr. 13 perdján.

Žitni kup.	V Ljubljani		V Krajnu	
	4. Kozoperska.		29. Kimoveca.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače . . .	1	40	1	43
1 » » banaške . . .	1	48	1	57
1 » Turšice	1	10	1	12
1 » Soršice	1	24	1	23
1 » Reži	1	16	1	27
1 » Ječmena	—	—	—	—
1 » Prosa	1	1	1	8
1 » Ajde	—	56	1	4
1 » Ovsá	—	41	—	43